

РЕШЕНИЕ

№ 15400

гр. София, 07.05.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 69 състав, в
публично заседание на 16.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Милена Славейкова

при участието на секретаря Грета Грозданова, като разгледа дело номер **973**
по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе
предвид следното:

Предявен е иск с правно основание чл.122, ал.3 от Закона за държавния служител (ЗДСл).

Производството е образувано по искова молба на Е. Е. Д., ЕГН [ЕГН], със съдебен адрес [населено място] 1463, [улица], ет.4, ап.10, чрез адв. Я. Ш. от САК, срещу Министерство на туризма, с искане за присъждане на обезщетение по чл.122, ал.3 от ЗДСл в размер на 54 340 лв. поради недопускането ѝ да изпълнява служебните си задължения в периода от 27.11.2023 г. до 17.12.2024 г., след отмяната на Заповед № РД-02-33-206 от 01.12.2023 г. на министъра на туризма. В исковата молба се твърди, че със Заповед № РД-02-33-148 от 11.05.2022 г. на министъра на туризма е прекратено служебното правоотношение на ищцата. След отмяната на прекратяването по съдебен ред, с влязло в сила на 13.11.2023 г. съдебно решение, ищцата подала заявление рег. № Т-94-Е-54 от 24.11.2023 г. за възстановяване. В срока по чл.122, ал.1 от КТ, до 27.11.2023 г., органът по назначаване не предложил реално възстановяване на служителката. Впоследствие, била издадена Заповед № РД-02-33-206 от 01.12.2023 г., с която ищцата е възстановена на длъжността отпреди прекратяването директор на дирекция „Управление на морските плажове“, но едновременно с това е преназначена на длъжност „старши юрисконсулт“ в отдел „Процесуално представителство и нормативна дейност“ в дирекция „Административно-правни дейности“, със значително по-ниско възнаграждение. Служителката отказала за подпише заповедта и да бъде възстановена, респ. преназначена на нова длъжност, поради противоречието на издадения административен акт с влезли в сила съдебни решения. Претендира се обезщетение по чл.122, ал.3 от ЗДСл в размер на 54 340 лв., ведно със законната лихва за забава от 14.12.2023 г. до окончателното изплащане и сторените по делото разноски.

Ответникът Министерство на туризма оспорва иска в писмени молби от 03.02.2025 г. и от 27.02.2025 г., както и в о.с.з. чрез юрк. Г.. Поддържа, че след отмяната на Заповед № РД-02-33-148 от 11.05.2022 г. на министъра на туризма е направена преценка на каква длъжност да бъде възстановена г-жа Д., предвид факта, че заеманата от нея преди прекратяването длъжност е била закрыта. Предвид мотивите на отменителното съдебно решение по адм.д. № 5001/2022 г. на АССГ и приета по него съдебно-икономическа експертиза, на служителката била предложена длъжността „старши юрисконсулт“ в отдел „Процесуално представителство и нормативна дейност“ в дирекция „Административно-правни дейности“. Г-жа Д. отказала да подпише издадената за това Заповед № РД-02-33-206 от 01.12.2023 г. Ответникът поддържа, че е изпълнен диспозитива на съдебното решение по адм.д. № 5001/2022 г. на АССГ и служителката е допусната да изпълнява длъжността, но същата е отказала. От изложеното извежда извод, че незаемането на предложената длъжност е по желание на служителката, поради което не ѝ се дължи обезщетение по чл.122, ал.3 от ЗДСл. Претендира за отхвърляне на иска и присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД – С. град, като прецени доводите на страните във връзка със събраните по делото доказателства, намира следното от фактическа страна:

По делото не е спорно, че Заповед № РД-02-33-148 от 11.05.2022 г. на министъра на туризма, с която е прекратено служебното правоотношение на ищцата на основание чл.106, ал.1, т.2 от ЗДСл, е отменена със съдебно решение № 2905 от 02.05.2023 г. по адм.д. № 5001/2022 г. на АССГ, оставено в сила със съдебно решение № 10981 от 13.11.2023 г. по адм.д. № 6680/2023 г. на ВАС, Второ отделение. Според мотивите на отменителните съдебни актове прекратяването на служебното правоотношение на служителката е във връзка с приет нов Устройствен правилник (УП) на МТ (обн. ДВ бр. 34 от 03.05.2022 г.) и утвърдено длъжностно разписание на министерството, в сила от 04.05.2022 г., съгласно което дирекция „Управление на морските плажове“ е закрыта. Съдът е установил неизпълнение на кумулативните предпоставки по чл.2, ал.1 от Наредбата за прилагане на Класификатора на длъжностите в администрацията предвид установено значително сходство между съкратената длъжност директор на дирекция „Управление на морските плажове“ и длъжности в Дирекция „Концесиониране, наемна и регулаторна дейност в туризма“ и дирекция „Административно-правни дейности“ на МТ. В допълнение е посочил, че на новоразкритите длъжности за „директор“ са възложени голяма част от задълженията и функциите на закрытата ръководна длъжност.

С писмо рег. № Т-94-Е-54 от 24.11.2023 г. по описа на МТ служителката заявила желанието си за възстановяване на длъжността, която в най-пълна степен отговаря за заеманата преди уволнението ѝ длъжност, а именно директор на дирекция „Концесиониране, наемна и регулаторна дейност в туризма“ в МТ.

Издадена е Заповед № РД-02-33-206 от 01.12.2023 г. на министъра на туризма, с която на основание чл.122, ал.1 от ЗДСл ищцата е възстановена на длъжността директор на дирекция „Управление на морските плажове“ и едновременно с това е преназначена на длъжност „старши юрисконсулт“ в отдел „Процесуално представителство и нормативна дейност“ в дирекция „Административно-правни дейности“, с основна заплата 2400 лв. Заповедта е мотивирана с приетия нов УП на МТ (обн. ДВ бр. 34 от 03.05.2022 г.), с който дирекция „Управление на морските плажове“ е закрыта. Органът по назначаване изрично е посочил в акта си, че функциите и задълженията на създадените с новия УП дирекция „Концесиониране, наемна и регулаторна дейност в туризма“ и дирекция „Контролна и инспекционна дейност“ не се покриват като позиция и система от функции, задачи и задължения със съкратената ръководна длъжност, поради което е неприложима хипотезата на чл.107, ал.1 ,т.6 от ЗДСл. По-нататък органът е цитирал

приета по адм.д. № 5001/2022 г. на АССГ съдебно-икономическа експертиза, според която функциите и задълженията на съкратената длъжност директор на дирекция „Управление на морските плажове“ се констатира в значителна степен в длъжностните характеристики на изрично изброени длъжности, сред които и „старши юрисконсулт“ в дирекция „Административно-правни дейности“, за която длъжност служителката притежава изискуемите ценз и опит. На 07.12.2023 г. Д. отказала да заеме предложената длъжност с мотив, че противоречи на съдебни решения и ЗДСл.

С решение № 2467 от 15.04.2024 г. по адм.д.№ 12031/2023 г. на АССГ, оставено в сила с решение № 13160 от 04.12.2024 г. по адм.д.№ 5544/2024 г. на ВАС, Пето отделение, е отменена Заповед № РД-02-33-206 от 01.12.2023 г. в частта, с която Д. е възстановена на длъжност „старши юрисконсулт“ в дирекция „Административно-правни дейности“ и е оставена без разглеждане в останалата част.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Изцяло съобразено с константната съдебна практика е многократното и изрично отбелязване в процесните отменителни съдебни решения (решение № 10981 от 13.11.2023 г. по адм.д. № 6680/2023 г. на ВАС, Второ отделение, решение № 2467 от 15.04.2024 г. по адм.д.№ 12031/2023 г. на АССГ и решение № 13160 от 04.12.2024 г. по адм.д.№ 5544/2024 г. на ВАС, Пето отделение), че отмяната на предходна заповед за уволнение има за своя последица възстановяване на служителата на заеманата преди уволнението длъжност по силата на законовата разпоредба на чл.122, ал.1 от ЗДСл. Лицето, чието служебно правоотношение е било незаконосъобразно прекратено, след отмяната на съответния административен акт, следва да бъде възстановено на заеманата длъжност, като извършените структурни и персонални промени в администрацията в периода от прекратяване на правоотношението до датата на влизане в сила на съдебното решение за отмяната му, не следва да са пречка пред органа по назначаване да изпълни влязлото в сила съдебно решение. Законна последица от възстановяването е уредена в чл.107, ал.1, т.6 от ЗДСл.

Според мотивите на отменителното решение № 2467 от 15.04.2024 г. по адм.д.№ 12031/2023 г. на АССГ органът по назначаване е упражнил превратно правомощията си с преназначаването на служителката на различна по степен длъжност. Видно от т.13 от Класификатора на длъжностите в администрацията, длъжността директор на дирекция в министерство е ръководна длъжност с ръководни ниво 3Б. За разлика от това, длъжността „старши юрисконсулт“ в министерство е посочена в т.249 от Класификатора като експертна длъжност с експертно ниво 4. Очевидно се касае за коренно различни длъжности по смисъла на чл. 13, ал.2, т.1 и т.2 от Закона за администрацията. Съответно на тези разлики е и определеното от органа по назначаване основно възнаграждение – 4290 лв. за длъжността директор на дирекция „Концесиониране, наемна и регулаторна дейност в туризма“ (л.64) и определената в Заповед № РД-02-33-206 от 01.12.2023 г. основна заплата за длъжността „старши юрисконсулт“ в отдел „Процесуално представителство и нормативна дейност“ в дирекция „Административно-правни дейности“ в размер на 2400 лв.

По силата на чл.13, ал.1 от Закона за администрацията минималните изисквания за заемане на длъжност от държавен служител включват образователна степен, ранг и професионален опит. Очевидни са фразантите разлики между минималните изисквания за заемане на двете длъжности по Заповед № РД-02-33-206 от 01.12.2023 г. Изцяло превратно е позоваването на органа по назначаване на приета по адм.д. № 5001/2022 г. на АССГ съдебно-икономическа експертиза. Вярно е, че според същата функциите и задълженията на заеманата от Д. ръководна длъжност се откриват и в други длъжности след 04.05.2022 г., извън директор на дирекция „Концесиониране, наемна и регулаторна дейност в туризма“, а именно: държавен експерт, главен експерт, началник на отдел, главен юрисконсулт, старши юрисконсулт и юрисконсулт. Но

усложливо е пропуснат фактът, че с решение № 2905 от 02.05.2023 г. по адм.д. № 5001/2022 г. на АССГ е установено значително сходство между съкратената длъжност директор на дирекция „Управление на морските плажове“ и друга ръководна длъжност, а именно директор в Дирекция „Концесиониране, наемна и регулаторна дейност в туризма“. Както е посочено в решение № 10981 от 13.11.2023 г. по адм.д. № 6680/2023 г. на ВАС, Второ отделение, изпълнението на отменителното съдебно решение чрез възстановяване на служителя на основание чл.122, ал.1 от ЗДСл предполага прекратяване на служебното правоотношение на служителя, заемащ сравнимата ръководна длъжност, на основание чл.107, ал.1, т.6 от ЗДСл. Отбелязано е и в решение № 2467 от 15.04.2024 г. по адм.д. № 12031/2023 г. на АССГ, че за органа по назначаване възниква задължение да осигури на възстановения служител възможност да изпълнява своите служебни функции на равна по степен длъжност.

Изцяло неоснователна е тезата на ответника, че невъзстановяването на длъжността отпреди уволнението се дължи на отказа на служителката да заеме предложената ѝ длъжност „старши юрисконсулт“. Както се посочи, съгласно чл.122, ал.1 от ЗДСл за органа по назначаване възниква задължение да възстанови служителя на равна по степен длъжност, което изискване в случая не е спазено от органа по назначаване, установено с отмяната на заповедта в тази ѝ част с влязло в сила съдебно решение.

Въз основа на изложеното съдът приема, че са изпълнени предпоставките за присъждане на обезщетение по чл.122, ал.3 от ЗДСл, съгласно който когато възстановен по реда на ал. 1 държавен служител не бъде допуснат да изпълнява съответната длъжност, той има право и на обезщетение в размер на основната му заплата от деня на явяването му на работа до действителното му допускане да изпълнява служебните си задължения. Служителката е изпълнила задължението си да се яви в срока по чл.122, ал.1 от ЗДСл в ответната администрацията, като е заявила желанието си за възстановяване на заеманата ръководна длъжност. Ответникът не е изпълнил законното си задължение по същата разпоредба да възстанови прекратеното служебно правоотношение като допусне служителя да изпълнява длъжността отпреди прекратяването, а в случай на нейното премахване от длъжностното разписание – на равна по степен длъжност. Неизпълнението на това задължение е скрепено със санкцията по чл.122, ал.3 от ЗДСл – обезщетение в размер на основната заплата на служителя от деня на явяването му на работа до действителното му допускане да изпълнява служебните си задължения. Страните не оспорват, че Д. се е явила за заемане на длъжността на 24.11.2023 г. Със Заповед № РД-02-33-304 от 17.12.2024 г. на министъра на туризма служебното правоотношение отново е прекратено на основание чл.106, ал.1, т.2 от ЗДСл. Ищцата претендира обезщетение за периода от 27.11.2023 г. до 17.12.2024 г., който следва да бъде съобразен предвид диспозитивното начало в процеса.

Ответникът представя Заповед №РД-02-33-209 от 18.12.2023 г. на министъра на туризма за прекратяване на служебното правоотношение на Д. на основание чл.106, ал.1, т.2 от ЗДСл. Според негово становище по делото от 08.04.2025 г. тази заповед не е връчена на служителката. Дължим е извод, че същата не е проявила своето действие, респ. с нея служебното правоотношение не е прекратено. По силата на чл.122, ал.3 от ЗДСл органът по назначаване дължи обезщетение на служителката от явяването ѝ на длъжност до действителното ѝ допускане да изпълнява длъжността, а в случая – до новото прекратяване на правоотношението на 17.12.2024 г. Изплащането на обезщетения по чл.104, ал.1 от ЗДСл и чл.61, ал.2 от ЗДСл е изцяло ирелевантно за процесната искова претенция. Касае се за обезщетения на различно правно основание и поради различно противоправно поведение на органа по назначаване, поради което между изплатените обезщетения и претендираното в настоящето производство не се дължи прихващане. Изцяло

неотнормисани са и представените от ответника доказателства за отхвърляне с влязло в сила съдебно решение на жалби срещу новия Устройствен правилник на МТ (обн. ДВ бр. 34 от 03.05.2022 г.). Наличието на УП на МТ, в който не съществува длъжността на Д., не може да санира незаконосъобразното ѝ възстановяване на длъжност, също признато с влязло в сила съдебно решение.

Видно от удостоверение на л.64 от делото размерът на основната месечна заплата за длъжността директор на дирекция „Концесиониране, наемна и регулаторна дейност в туризма“ е 4290 лв. Съдът приема, че това е базата по смисъла на чл.122, ал.3 от ЗДСл за изчисляване на претендираното обезщетение, доколкото органът по назначаване е длъжал възстановяване на служителката на равна по степен ръководна длъжност. За 12-месечен период от 01.12.2023 г. до 30.11.2024 г. размерът на обезщетението е 51 480 лв. Към него следва да се добави 2/3 от основната заплата от 4290 лв. за период от 3 дни за м.ноември 2023 г. и 17 дни за м. декември 2024 г. (общо 20 от 30 дни), или сума в размер на 2860 лв., или общо обезщетение в размер на 54 340 лв. Доколкото това е претендираната от ищцата сума с молба от 03.02.2025 г. (л.46) е дължимо пълно уважаване на исковата претенция.

Ищцата претендира законна лихва от датата на предявяване на иска с жалба от 14.12.2023 г. Съгласно т.4 от Тълкувателно решение № 3/2005 г. на ОСГК на ВКС при незаконни актове на администрацията началният момент на забавата и на погасителната давност за предявяване на иска за неговото заплащане е влизане в сила на решението, с което се отменят унищожаваните административни актове, при нищожните - това е моментът на тяхното издаване, а за незаконни действия или бездействия на административните органи - от момента на преустановяването им. Доколкото се касае за незаконно бездействие на органа по назначаване, то моментът на неговото прекратяване е 17.12.2024 г., от която дата следва да се присъди законна лихва върху обезщетението.

При този изход на спора следва да се присъдят в цялост и претендираните от ищцата разноски за заплатено адвокатско възнаграждение в размер на 2000 лв. съгласно представен списък за разноските и договор за правна защита и съдействие от 14.01.2025 г., удостоверяващ договорено и заплатено в брой възнаграждение. Този размер е под минималния по чл.7, ал.2, т.4 от Наредба № 1 от 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения. Съдът намира, че същият се явява съответен на фактическата и правна сложност на спора, поради което възражението на ответника по чл.78, ал.5 от ГПК за неговата прекомерност е неоснователно. Следва да се съобрази и особено упоритото поведение на ответната администрация по неизпълнение на няколко влезли в сила съдебни решения, поради което претендирания размер на адвокатското възнаграждение се явява и справедлив по смисъла на Тълкувателно решение № 1 от 15.03.2017 г. по тълк. д. № 2/2016 г., ОСС на ВАС.

Водим от горното АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - С. град, Първо отделение, 69-и състав,

Р Е Ш Е Н И Е :

ОСЪЖДА Министерство на туризма, [населено място], [улица], да заплати на Е. Е. Д., ЕГН [ЕГН], със съдебен адрес [населено място] 1463, [улица], ет.4, ап.10, чрез адв. Я. Ш. от САК, на основание чл.122, ал.3 от ЗДСл обезщетение за имуществени вреди, претърпени в периода от 27.11.2023 г. до 17.12.2024 г., в размер на 54 340 лв., ведно със законната лихва, считано от 17.12.2024 г. до окончателното му изплащане, както и сторените по делото разноски общо в размер на 2000.00 лв. за адвокатско

възнаграждение.

Решението може да се обжалва в 14 дневен срок от съобщението до страните за постановяването му с касационна жалба пред ВАС на РБ.

СЪДИЯ: